

UDKAST

Forslag til

Lov om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer m.v.

(Tilbagerulning af pebersprayordningen, udenlandske civile statsmyndigheds adgang til at bære, ind- og udføre visse våben og implementering af forordning nr. 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer m.v.)

§ 1

I lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 920 af 29. august 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Sikkerhedsstyrelsen er national inspektionsmyndighed som nævnt i artikel 11 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013.«

2. § 2 h nyaffattes således:

»Justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om adgangen for personer med et særligt behov for beskyttelse til at erhverve, besidde og bære peberspray.«

3. I § 4 a, 2. pkt., ændres »konkurrencevåben« til: »sportsvåben«.

4. I § 4 d, stk. 1, ændres »artikel 4, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug

UDKAST

af udgangsstoffer til eksplosivstoffer« til: »artikel 5, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013«.

5. I § 6 a, stk. 1, ændres »konkurrencevåben« til: »sportsvåben«.

6. I § 6 b, stk. 1, nr. 10 ændres »museumsloven og« til: »museumsloven,«.

7. I § 6 b, stk. 1, nr. 11 indsættes efter »kriminalitet.«: »og«.

8. I § 6 b, stk. 1, indsættes efter nr. 11 som nyt nummer:

»12) tilladelser til at erhverve, besidde og bære peberspray for personer med et særligt behov for beskyttelse.«

9. I § 9, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Justitsministeren kan til opfyldelse af mellemstatslige aftaler bestemme, at § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1, ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder.«

10. I § 10, stk. 1, 1. pkt., ændres »artikel 4, stk. 1, 6 og 7, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer« til »artikel 5, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt., og artikel 8, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013«.

11. I § 10, stk. 3, ændres »artikel 5 og artikel 9, stk. 1, 3 og 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer« til: »artikel 7, artikel 8, stk. 3, 4 og 5, og artikel 9, stk. 1, 2, 4, 5 og 6, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. februar 2021.

UDKAST

Stk. 2. Personer, der lovligt har erhvervet en peberspray inden den 1. februar 2021 med henblik på besiddelse i eget hjem, kan til og med den 31. marts 2021 besidde og bære pebersprayeren i eget hjem eller på offentligt tilgængeligt sted med henblik på bortskaffelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget *Almindelige bemærkninger*

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Pebersprayordningen
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.1. Erhvervelse og besiddelse af peberspray
 - 3.1.1.2. Våbenlovens regler om salg af peberspray
 - 3.1.1.3. Våbenlovens regler om afgift for våbentilladelse
 - 3.1.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Våbenlovens regler om civile statsmyndigheder
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Aftalen af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetold-samarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen
 - 3.2.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 3.2.4. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Udgangsstoffer til eksplosivstoffer
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2019/1148 af 20. juni 2019
 - 3.3.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 3.3.4. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Siden den 1. januar 2019 har det været lovligt for personer over 18 år at erhverve og besidde peberspray i eget hjem (pebersprayordningen). Desuden har særligt udsatte personer med et særligt behov for beskyttelse kunnet

UDKAST

ansøge om tilladelse hos politiet til at besidde og bære peberspray i det offentlige rum. Formålet med lovgivningen af peberspray til besiddelse i eget hjem var at styrke borgernes tryghedsfølelse i eget hjem ved at give mulighed for at erhverve peberspray til beskyttelse imod hærdede kriminelle i tilfælde af hjemmerøveri mv.

Det er én af regeringens primære opgaver at sikre, at danskerne føler sig trygge. Det er regeringens opfattelse, at det ikke skaber tryghed i samfundet, at den enkelte borger har mulighed for at bevæbne sig. Heller ikke med peberspray. Den delvise lovgivning af peberspray, som blev indført i 2019, har samtidig været medvirkende til at øge tilgængeligheden af peberspray, som potentielt kan misbruges. Det er samtidig regeringens opfattelse, at den store stigning i antallet af sager med peberspray ikke er holdbar.

Regeringen vil på den baggrund rulle pebersprayordningen, som den kendes i dag, tilbage. Regeringen ønsker dog samtidig at tage et særligt hensyn til udsatte personer, som f.eks. stalkingofre eller ofre for æresrelaterede forbrydelser, der kan have et særligt behov for beskyttelse og tryghed både derhjemme og i det offentlige rum.

De hidtidige erfaringer med pebersprayordningen viser bl.a. en kraftig stigning i antallet af sager, hvor peberspray besiddes ulovligt og sager om ulovlig indførelse af peberspray. Således er der fra 2018 til 2019 sket næsten en fordobling i antallet af fældende afgørelser, hvor peberspray indgår. Samtidig viser erfaringerne bl.a., at der kun er identificeret ganske få sager, hvor peberspray er anvendt i situationer, der umiddelbart kan karakteriseres som selvforsvar og alene én sag, hvor peberspray har været anvendt mod gerningspersoner ved et røveri. Der ses ikke sager, hvor peberspray er anvendt som selvforsvar i forbindelse med hjemmerøveri, hvilket var den primære baggrund for ordningens indførelse i 2019.

Formålet med lovforslaget er derfor for det første at justere den gældende pebersprayordning ved at ophæve muligheden for, at personer over 18 år uden tilladelse kan erhverve og besidde peberspray i eget hjem. Samtidig opretholdes den gældende ordning, hvorefter særligt udsatte personer kan meddeles tilladelse til at erhverve, besidde og bære peberspray, herunder i det offentlige rum, dog således at sådanne tilladelser fremadrettet afgiftsfritages. I forlængelse af lovforslaget er det desuden hensigten at justere våbenbekendtgørelsen og våbencirkulæret, således at der i højere grad end i dag åbnes for, at særligt udsatte personer kan opnå tilladelse fra politiet til

at bære en peberspray i det offentlige rum, hvis vedkommende har et særligt behov herfor.

Formålet med lovforslaget er for det andet at indføre hjemmel til, at justitsministeren til opfyldelse af mellemstatslige aftaler kan bestemme, at våbenlovens regler om at bære samt ind- og udføre bl.a. peberspray og slagvåben ikke finder anvendelse på udenlandske civile statsmyndigheder. Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse at sikre, at svenske toldere, hvis tjenesteudrustning omfatter peberspray og gummiknippel, igen kan udføre toldkontrol på togstrækningen over Øresundsforbindelsen. Med vedtagelsen af lovforslaget meddeler Folketinget sit samtykke efter grundlovens § 19 til, at justitsministeren på Danmarks vegne kan indgå overenskomst med Kongeriget Sverige (Sverige) herom.

Formålet med lovforslaget er for det tredje at bringe dansk ret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 (2019-forordningen). 2019-forordningen erstatter den gældende forordning fra 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer (2013-forordningen), som indeholder regler, der begrænser almindelige borgeres adgang til udgangsstoffer til eksplosivstoffer, dvs. stoffer, der kan anvendes til fremstilling af eksplosivstoffer.

Med den nye forordning styrkes og præciseres de gældende regler. Lovforslaget indebærer, at der i våbenloven sker tilpasninger i lyset af bestemmelserne i den nye forordning.

Endelig er formålet med lovforslaget at foretage konsekvensrettelser i våbenlovens regler om konkurrencevåben som følge af berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben (Den Europæiske Unions Tidende L 137 af 24. maj 2017).

2. Lovforslagets baggrund

2.1. Justitsministeren tilkendegav ved besvarelse af 8. oktober 2019 af spørgsmål nr. 299 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, at der skulle ses på, hvilke konsekvenser pebersprayordningen har haft, inden der træffes beslutning om ordningens fremtidige beståen og indretning. På den baggrund

UDKAST

har Justitsministeriet udarbejdet en rapport om erfaringerne med ordningen, som den 1. oktober 2020 er sendt til Folketingets Retsudvalg.

Rapporten er udarbejdet med bidrag fra Rigspolitiet, Rigsadvokaten og Det Kriminalpræventive Råd. Rapporten viser bl.a., at der har været en stor stigning i antallet af fældende afgørelser, hvor peberspray indgår.

2.2. Det har siden 2013 være obligatorisk for svenske toldere at bære peberspray og gummiknippel som en del af den faste tjenesteudrustning. De svenske myndigheder har på den baggrund rettet henvendelse til de danske myndigheder med ønske om, at svenske toldere får mulighed for at bære disse tjenestevåben på dansk territorium i forbindelse med toldkontrollen over Øresundsforbindelsen (den faste forbindelse over Øresund). Svenske toldere har i medfør af aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen, jf. toldlovens § 65, stk. 2, mulighed for at påbegynde toldkontrol på den danske del af Øresundsforbindelsen (fra ombordstigning i Kastrup), men må efter aftalen ikke bære tjenestevåben i Danmark.

På baggrund af de nye tjenesteudrustningskrav for svenske toldere har der siden december 2013 alene været udført svensk toldkontrol fra den første togstation på svensk territorium. Den geografiske begrænsning i de svenske tolderes kontrolzone indebærer en risiko for, at de svenske toldere ikke kan udføre en effektiv toldkontrol og en risiko for omgåelse af toldkontrollen på svensk side.

Efter den danske våbenlov stilles der krav om tilladelse til at bære, indføre og udføre våben (herunder peberspray og gummiknipler) i Danmark. Danske civile statsmyndigheder er undtaget fra kravet om tilladelse til at bære våben. Der foreligger i dag ikke hjemmel til at undtage udenlandske civile statsmyndigheder fra våbenlovens krav om tilladelse til at bære, indføre og udføre våben i Danmark. Formålet med denne del af lovforslaget er at indføre hjemmel til, at justitsministeren til opfyldelse af mellemstatslige aftaler kan bestemme, at kravet om tilladelse til at bære, indføre og udføre bl.a. peberspray og gummiknipler ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder.

2.3. For så vidt angår den del af lovforslaget, der vedrører udgangsstoffer til eksplosivstoffer, bemærkes det, at der med 2013-forordningen om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer blev indført harmoni-

serende regler om tilgængeliggørelse, indførsel, besiddelse og brug af stoffer eller blandinger, der kan misbruges til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer. Formålet med 2013-forordningen var at begrænse den brede offentligheds adgang til disse stoffer eller blandinger og sikre passende indberetning af mistænkelige transaktioner i hele leverandørkæden. Selv om 2013-forordningen bidrog til at mindske truslen fra udgangsstoffer til eksplosivstoffer, er det fundet nødvendigt at styrke kontrolsystemet. Dette skyldes, at begrænsningerne og kontrollerne ikke har sikret et tilstrækkeligt niveau af offentlig sikkerhed, da de ikke i tilstrækkelig grad har forhindret kriminelle i at erhverve udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Truslen fra hjemmelavede eksplosivstoffer er forblevet stor og udvikler sig fortsat.

Med 2019-forordningen styrkes og harmoniseres de gældende regler yderligere for at imødegå truslen mod den offentlige sikkerhed. Tilpasningerne i lovforslaget til ændringen af våbenloven sker i lyset af bestemmelserne i den nye forordning.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Pebersprayordningen

3.1.1. Gældende ret

3.1.1.1. Erhvervelse og besiddelse af peberspray

Den gældende pebersprayordning indebærer, at enhver person over 18 år uden tilladelse og uden forudgående vandelsgodkendelse kan erhverve en peberspray hos en af politiet godkendt våbenhandler og besidde pebersprayen i eget hjem. Peberspray kan ikke ind- eller udføres uden tilladelse. Desuden kan udsatte personer med et særligt behov for beskyttelse ansøge om tilladelse hos politiet til at besidde og bære peberspray i det offentlige rum.

Det følger således af § 1, stk. 1, nr. 5, i våbenloven (lovbekendtgørelse nr. 920 af 29. august 2019 om våben og eksplosivstoffer), at det er forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, at indføre eller fremstille, herunder samle, bl.a. spraydåser samt lignende genstande, der ved spredning af stoffer er beregnet til at virke skadevoldende, bedøvende eller irriterende i kortere tid efter eksponering. Bestemmelsen omfatter bl.a. peberspray.

UDKAST

Ifølge våbenlovens § 2 er det endvidere forbudt uden tilladelse fra justitsministeren, eller den ministeren bemyndiger dertil, ved overdragelse at erhverve genstande eller stoffer, der er omfattet af forbuddet i våbenlovens § 1, herunder peberspray, eller at besidde, bære eller anvende sådanne genstande eller stoffer.

Bemyndigelsen i våbenlovens § 2 til at meddele tilladelse til bl.a. at erhverve og besidde peberspray mv. er udmøntet i § 18, stk. 1, nr. 3, i våbenbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1444 af 1. december 2016 om våben og ammunition m.v. med senere ændringer). Det er efter bestemmelsen forbudt uden tilladelse fra politiet at erhverve, besidde, bære eller anvende spraydåser til selvforsvarsbrug, herunder tåregasampuller, -spraydåser og -patroner, med undtagelse af peberspray omfattet af våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 1.

Efter våbenlovens § 2 h, stk. 1, kan personer, der er fyldt 18 år, uanset forbuddet i våbenlovens § 2, erhverve og besidde peberspray i eget hjem. Efter § 2 h, stk. 2, kan justitsministeren fastsætte nærmere bestemmelser om de peberspray, der er omfattet af stk. 1. Det følger af bestemmelsens forarbejder, at der med eget hjem menes personers varige opholdssted, som ikke er et offentligt tilgængeligt sted, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 83, som fremsat den 26. oktober 2018, side 7. Det følger endvidere, at opbevaringen af peberspray som udgangspunkt skal ske i overensstemmelse med våbenbekendtgørelsens almindelige krav om, at våben skal opbevares forsvarligt og på et sted, der er utilgængeligt for uvedkommende. Dette er præciseret i våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 1, hvoraf det fremgår, at peberspray, som er omfattet af våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 1, skal opbevares forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende og i ejerens eget hjem.

Med hjemmel i våbenlovens § 2 h, stk. 1, er det i våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 2, fastsat, at politiet kan meddele tilladelse til, at udsatte personer med et særligt behov for beskyttelse må besidde eller bære peberspray. Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at politiet kan meddele tilladelse ud fra en konkret og individuel vurdering, og at udsatte personer, der har et særligt behov f.eks. kan være personer, som vurderes at være i risiko for overfald i forbindelse med æresrelaterede konflikter, samlivsrelaterede konflikter eller stalking. Endvidere følger det, at der alene er tale om en begrænset gruppe af personer, og at tilladelsesordningen således ikke vil medføre en vid udbredelse af peberspray i det offentlige rum, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 83, som fremsat den 26. oktober 2018, side 4.

UDKAST

Med hjemmel i våbenlovens § 2 h, stk. 2, er det i våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 1, fastsat, at peberspray, der lovligt kan erhverves og besiddes i eget hjem i henhold til våbenlovens § 2 h, stk. 1, ikke må have en styrke på mere end 500.000 scoville heat units.

Det fremgår af våbenlovens § 10, stk. 1, at overtrædelse af våbenlovens §§ 1 og 2 straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Det følger desuden af våbenlovens § 10, stk. 2, at det ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 2, jf. § 1, stk. 1, nr. 5, for så vidt angår peberspray, særligt skal anses for skærpende, hvis en overtrædelse begås af en person, som tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af våbenloven, lov om knive og blankvåben, forskrifter udstedt i medfør af disse love eller straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, eller §§ 123, 192 a, 216, 237, 243-246, 266 eller 288 på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter.

Tilladelse til at besidde peberspray i det offentlige rum meddeles af politiet (Politiets Administrative Center), jf. våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 2.

Det er i § 12 a i våbencirkulæret (cirkulære nr. 10222 af 1. december 2016 om våben og ammunition m.v. med senere ændringer) fastsat, at tilladelse efter våbenbekendtgørelsens § 18 a, stk. 2, alene kan gives undtagelsesvis, hvis ansøgeren er fyldt 18 år, ansøgeren kan vandelsgodkendes, ansøgeres vurderes at være i konkret risiko for at blive udsat for et voldeligt overfald (højrisikosag), peberspray vurderes egnet til beskyttelse af ansøgeren, ansøgeren vurderes at være i stand til at anvende peberspray og det i øvrigt efter en konkret vurdering anses for ubetænkeligt at give tilladelse.

3.1.1.2. Våbenlovens regler om salg af peberspray

Det følger af våbenlovens § 4 b, stk. 1, at justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, efter ansøgning kan meddele erhvervsdrivende tilladelse til med henblik på erhvervsmæssig handel eller anden erhvervsmæssig virksomhed at erhverve og besidde peberspray.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 363 af 2. juni 1999. Senest ved lov nr. 1546 af 18. december 2018 blev bestemmelsen nyaffattet, således at erhvervsdrivende herefter ligeledes kan meddeles generel tilladelse til med henblik på erhvervsmæssig handel eller erhvervsmæssige virksomhed at erhverve og besidde peberspray. Det fremgår af forarbejderne til bestemmel-

UDKAST

sen, at det grundet indførelsen af våbenlovens § 2 h om besiddelse af peberspray i eget hjem anbefales, at anvendelsesområdet for våbenlovens § 4 b udvides, således at erhvervsdrivende ligeledes kan meddeles generel tilladelse til med henblik på handel eller anden erhvervmæssig virksomhed at erhverve og besidde peberspray, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 83, som fremsat den 26. oktober 2018, side 7.

Tilladelse til handel med peberspray kan således indeholdes i den generelle våbenhandlertilladelse til at erhverve og besidde våben og ammunition mv. med henblik på videresalg, samt gives til forretninger, som i øvrigt vurderes i praksis at kunne yde den relevante vejledning. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen kan politiet i forbindelse med meddelelse af tilladelse til handel med peberspray opstille vilkår om, på hvilke tidspunkter af døgnet peberspray må forhandles, ligesom at politiet kan lægge vægt på, om forhandlere er placeret i nærheden af steder, hvor der er erfaringsmæssigt høj risiko for vold, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 83, som fremsat den 26. oktober 2018, side 4.

I medfør af våbenbekendtgørelsens § 42, stk. 1, meddeles afgørelser efter våbenlovens § 4 b, stk. 1, af politiet. Tilladelse til peberspray omfattet af våbenbekendtgørelsens § 18 a, kan efter våbenbekendtgørelsen § 42, stk. 1, nr. 1-4, gives til den erhvervsdrivende og dennes ansatte, såfremt disse kan vandelsgodkendes efter våbenbekendtgørelsens § 48, har et rimeligt kendskab til våben og våbenhandel, har mulighed for at opbevare og forhandle våbnene på betryggende måde, jf. våbenbekendtgørelsens § 26, og at det i øvrigt efter en konkret vurdering anses for ubetænkeligt at give tilladelsen.

Det fremgår endvidere af våbenbekendtgørelsens § 45 a, stk. 1, at erhvervsdrivende, der har tilladelse efter § 42, ved salg af peberspray, ved kontrol af ID skal sikre sig, at køberen er over 18 år, medmindre dette åbenbart er tilfældet. Det fremgår endvidere, at peberspray kun må sælges efter udtrykkelig anmodning fra køberen. Endeligt følger det af våbenbekendtgørelsens § 45 a, stk. 2, at peberspray skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for forretningens kunder, samt at peberspray ikke må sælges via internettet.

3.1.1.3. Våbenlovens regler om afgift for våbentilladelse

Det følger af våbenlovens § 6 b, stk. 1, 1. pkt., at der ved indgivelse af ansøgning om tilladelse efter våbenloven betales 840 kr. § 6 b, stk. 1, 2. pkt. opregner en række tilladelser efter loven, der ikke betales afgift for. Tilladelse til at særligt udsatte personer kan besidde peberspray i det offentlige

UDKAST

rum, gives i medfør af våbenloven og er ikke omfattet af de tilladelser, som er afgiftsfritaget. For sådanne tilladelser betales derfor en afgift på 840 kr.

Våbenlovens § 6 b blev indsat ved lov nr. 322 af 13. juni 1973, hvorefter justitsministeren kunne fastsætte gebyrer for udstedelse af tilladelser i henhold til loven. Ifølge bemærkningerne var formålet med bestemmelsen at få dækning for udgifterne ved politiets ekspedition af våbentilladelser, jf. Folketingstidende 1972-1973, tillæg A, spalte 1764. Ved lov nr. 62 af 7. februar 1990 blev våbenlovens § 6 b nyaffattet, således at der ved indgivelse af ansøgning om tilladelse efter våbenloven betales en afgift på 840 kr. i medfør af våbenlovens § 6 b, stk. 1, 1. pkt.

Ifølge bemærkningerne blev beløbet fastsat som afgift og ikke som gebyr, da beløbet måtte antages at overstige udgiften ved politiets ekspedition af sager om våbentilladelser. Det fremgår desuden, at en væsentlig forhøjelse af betalingen for våbentilladelser ville kunne virke begrænsende på udbredelsen af våbentilladelser, jf. Folketingstidende 1989-1990, tillæg A, spalte 2494. Ved lov nr. 386 af 20. maj 1992 blev våbenlovens § 6 b nyaffattet, hvorefter en række tilladelser efter våbenloven blev afgiftsfritaget, jf. Folketingstidende 1991-1992, tillæg A, spalte 6616.

3.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Som anført ovenfor under pkt. 2. har evalueringen af de hidtidige erfaringer med pebersprayordningen vist, der har været en stor stigning i antallet af fældende afgørelser, hvor peberspray indgår. Der er fra 2018 til 2019 næsten sket en fordobling i antallet af fældende afgørelser, hvor peberspray indgår. Således var der i 2018 i alt 893 fældende afgørelser og i 2019 (pr. 9. november 2019) i alt 1.660 fældende afgørelser, som både dækker inden- og udenrettlige afgørelser, herunder bødeforelæg.

Rapporten viser desuden, at der er identificeret én sag fra politikredsene, hvor peberspray har været anvendt mod gerningspersoner ved et røveri. Der ses ikke afgørelser, hvor peberspray er anvendt til selvforsvar mod hjemmerøveri i eget hjem. Der ses samtidig ni sager, hvor peberspray er anvendt i situationer, som umiddelbart kan karakteriseres som selvforsvar. Fem sager vedrører anvendelse af peberspray i sager om konflikter i parforhold eller samlivsrelaterede sager.

Rapporten viser endvidere, at politiet (Politiets Administrative Center) pr. 20. december 2019 har modtaget 61 ansøgninger om tilladelse til at bære og

besidde peberspray på offentligt tilgængelige steder, og at der pr. 20. marts 2020 er meddelt ni tilladelser.

Rigsadvokaten konstaterer generelt, at anklagemyndighedens erfaringer med de nye regler om peberspray er begrænsede, idet hovedparten af sagerne afgøres med en bøde. Rigsadvokaten anfører i rapporten, at pebersprayordningen ikke fuldt ud har virket efter hensigten, da der ikke ses afgørelser, hvor en forurettet har anvendt peberspray i en nødværgesituation.

Rigspolitiet har bl.a. anført, at Rigspolitiet i forbindelse med etableringen af ordningen – af politifaglige grunde – udtalte sig imod en fuldstændig legalisering af peberspray. Rigspolitiet bemærkede i den forbindelse, at tilstedeværelsen af våben i det offentlige rum, herunder i de kriminelle miljøer og i lyset af konflikter i bandemiljøet, burde begrænses mest muligt. Rigspolitiet har oplyst, at det fortsat er Rigspolitiets opfattelse, at tilstedeværelsen af peberspray – herunder også i de kriminelle miljøer – bør begrænses mest muligt.

Både Rigsadvokaten og Rigspolitiet har endvidere anført, at der ses en stigning i antallet af sager, hvor peberspray besiddes og anvendes til kriminelle formål samt sager om ulovlig indførelse.

Som anført under pkt. 1. er det Justitsministeriets opfattelse, at det ikke skaber tryghed, at borgerne har mulighed for at bevæbne sig med peberspray, og at den store stigning i antallet af sager med peberspray ikke er holdbar.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at ophæve pebersprayordningen, således at der ikke frit kan erhverves peberspray til besiddelse i eget hjem uden tilladelse. Dermed genetableres retstilstanden, som den var før den 1. januar 2019, hvor den gældende pebersprayordning trådte i kraft.

Dog vil udsatte personer med et særligt behov fortsat kunne meddeles tilladelse til at erhverve og besidde peberspray på offentligt tilgængelige steder. Det er med tilbagerulningen af pebersprayordningen således hensigten administrativt at styrke tilladelsesordningen for personer, som vurderes at være i risiko for overfald i forbindelse med f.eks. æresrelaterede konflikter, samlivsrelaterede konflikter eller stalking. Justitsministeriet vil derfor i forlængelse af lovforslaget ændre våbenbekendtgørelsen og våbencirkulæret, således at udsatte personer med et særligt behov i højere grad end i dag kan få politiets tilladelse til at besidde og bære peberspray i det offentlige rum.

UDKAST

Det er ikke hensigten at ændre på gruppen af personer, som kan meddeles tilladelse efter ordningen.

I den forbindelse foreslås det desuden, at tilladelsesordningen for så vidt angår afgiftsfritages, så der ikke skal betales 840 kr. for en tilladelse til at erhverve og besidde peberspray på offentligt tilgængeligt sted. Som anført under pkt. 3.1.3., er hensigten med afgiften for våbentilladelser i et vist omfang at virke begrænsende på udbredelsen af våben. Dette hensyn gør sig efter Justitsministeriets opfattelse ikke gældende for tilladelser til, at særligt udsatte personer kan erhverve og besidde peberspray på offentligt tilgængelige steder, hvor tilladelsen gives på baggrund af en konkret vurdering af personens behov for beskyttelse og tryghed. Det kan ikke afvises, at den eksisterende afgift kan virke begrænsende og afholde potentielle ansøgere fra at søge om en tilladelse.

Det foreslås, at ordningen træder i kraft den 1. februar 2021. Tilbagerulningen af pebersprayordningen indebærer, at de personer, som efter den delvise lovgivning af peberspray den 1. januar 2019 har erhvervet en peberspray med henblik på besiddelse i eget hjem, ikke efter lovforslagets ikrafttræden fortsat lovligt kan besidde peberspray, medmindre den pågældende er meddelt tilladelse af politiet til at erhverve og besidde peberspray på et offentligt tilgængeligt sted. For at give de pågældende rimelig mulighed for på en forsvarlig måde at bortskaffe pebersprayerne, er der i lovforslagets § 2 indsat en overgangsbestemmelse, hvorefter peberspray lovligt kan besiddes til og med 31. marts 2021 med henblik på forsvarlig bortskaffelse. Det indebærer, at de pågældende personer har 2 måneder til at afhænde den indkøbte peberspray, inden besiddelsen vil være ulovlig.

Om overgangsordningen og bortskaffelse af lovligt erhvervede peberspray henvises til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

Tilbagerulningen af pebersprayordningen indebærer desuden, at erhvervsdrivende, som er meddelt generel tilladelse til med henblik på erhvervsmæssig handel eller anden erhvervsmæssig virksomhed at erhverve og besidde peberspray, fra den 1. februar 2021 ved salg af peberspray, udover at kræve forevisning af ID, også skal kræve fremvisning af den pågældendes tilladelse fra politiet til at erhverve, besidde og bære peberspray for at sikre, at tilladelsen er meddelt til den kunde, som ønsker at erhverve sig en peberspray. Det forudsættes fortsat, at forhandleren vejleder om anvendelse og mulige skadevirkninger af peberspray. Det vil således fortsat ikke være muligt at erhverve en peberspray via internettet.

Lovforslaget har ikke til hensigt at ændre på tilladelser til de personer, der allerede er meddelt til at besidde og bære peberspray i det offentlige rum.

Lovforslaget har heller ikke til hensigt at ændre på det straffniveau for ulovlig besiddelse af peberspray, som blev forudsat med pebersprayordningens indførsel. Der henvises herom til Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 83, som fremsat den 26. oktober 2018, side 5.

3.2. Våbenlovens regler om civile statsmyndigheder

3.2.1. Gældende ret

Efter våbenlovens § 9, stk. 1, 1. pkt., er civile statsmyndigheder undtaget fra kravet om tilladelse til at bære og indføre visse våben i medfør af § 2, stk. 1 og 4, og § 4. Det følger af bestemmelserne, at civile statsmyndigheder kan bære bl.a. peberspray og gummiknipler uden tilladelse. Det følger desuden af bestemmelserne, at civile statsmyndigheder ikke kan indføre peberspray uden tilladelse. Civile statsmyndigheder er endvidere ikke undtaget fra våbenlovens § 6 om udførsel af våben, hvorfor peberspray eller gummiknipler heller ikke kan udføres uden tilladelse.

Det fremgår ikke nærmere af forarbejderne til § 9, jf. Folketingstidende 1987-1988 (1. samling), tillæg A, L 92, som fremsat den 11. november 1987, hvordan civile statsmyndigheder nærmere afgrænses. Det må på den baggrund antages, at begrebet alene dækker danske civile statsmyndigheder, og at der ikke er hjemmel til, at udenlandske civile statsmyndigheder uden tilladelse meddelt den enkelte ansatte i den pågældende myndighed kan bære eller ind- og udføre våben i Danmark eller til at undtage den udenlandske civile statsmyndighed fra kravet om tilladelse.

3.2.2. Aftalen af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen

Svenske toldere har i medfør af aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen bl.a. mulighed for at påbegynde toldkontrol på den danske del af jernbanestrækningen. Det følger af aftalens artikel 3, stk. 2 og 3. Aftalen hører under Skatteministeriet og er bekendtgjort i Lovtidende ved bekendtgørelse nr. 40 af 22. juni 2000 af aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejdet over Øresundsforbindelsen.

Det følger desuden af aftalens artikel 7, at toldtjenestepersoner ved udøvelse af toldtjeneste, som omfattes af grænsetoldsamarbejdet, må anvende de beføjelser, som tilkommer toldtjenestepersoner i henhold til bestemmelserne i den stat, i hvilken vedkommende er ansat. Det fremgår desuden, at tjenestepersonen dog ikke må udøve større beføjelser end de, som tilkommer en toldtjenesteperson i den stat, i hvilken vedkommende befinder sig.

Efter aftalens artikel 14, stk. 1, kan en tjenesteperson, som befinder sig på den anden stats territorium, bære sin nationale tjenesteuniform. Aftalens artikel 14, stk. 2, foreskriver endvidere, at en tjenesteperson, som befinder sig på den anden stats territorium, ikke må bære tjenestevåben.

3.2.3. Justitsministeriets overvejelser

Som anført under pkt. 3.2.2. kan svenske toldere på den danske del af jernbanestrækningen over Øresundsforbindelsen udføre svensk toldkontrol. Formålet er bl.a. en effektiv toldkontrol og at mindske risikoen for omgåelse af toldkontrollen.

Danske toldere udfører endvidere toldkontrol på jernbanestrækningen på Øresundsforbindelse på svensk territorium, jf. aftalens artikel 3, stk. 3.

Det har siden 2013 være obligatorisk for svenske toldere at bære peberspray og gummiknippel som en del af den faste tjenesteudrustning. Den nuværende affattelse af grænsetoldsamarbejdsaftalen mellem Sverige og Danmark er til hinder for, at myndighederne bærer tjenestevåben på den anden stats territorium. Samtidig indebærer den danske våbenlov, at udenlandske civile statsmyndigheder ikke uden tilladelse meddelt den enkelte ansatte i den pågældende myndighed må bære, indføre eller udføre tjenestevåben i Danmark (tilladelserne meddeles særskilt og der vil skulle ansøges og meddeles tilladelser løbende, da tilladelserne er tidsbegrænsede.). Der har på den baggrund siden december 2013 kun været udført svensk toldkontrol på den svenske del af Øresundsforbindelsen (fra den første togstation på svensk territorium). Det er fra svensk side tilkendegivet, at den geografiske begrænsning i de svenske tolderes kontrolzone indebærer en risiko for, at de svenske toldere ikke kan udføre en effektiv toldkontrol og en risiko for omgåelse af toldkontrollen, hvorfor der fra svensk side er ønske om at muliggøre svensk toldkontrol på hele togstrækningen, som det er tilsigtet i grænsetoldsamarbejdsaftalen.

UDKAST

Våbenloven tager ikke højde for den situation, som reguleres i aftalen af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen, hvor en svensk fast personalegruppe, der bærer våben, for et begrænset tidsrum befinder sig i Danmark med henblik på at udøve myndighedskontrol for derefter at returnere til Sverige.

En svensk tolder – der som en del af sin tjenesteudrustning bærer peberspray og gummiknippel og passerer landegrænsen mellem Sverige og Danmark i forbindelse med toldkontrol efter grænsetoldsamarbejdsaftalen – vil i våbenlovens forstand ind- og udføre genstande omfattet af våbenlovens kontrolordning, ligesom tolderne vil bære våben omfattet af våbenlovens kontrolordning i Danmark, hvilket som anført ovenfor under pkt. 3.2.1. kræver tilladelse.

Som anført under pkt. 3.2.1. kan udenlandske civile statsmyndigheder ikke bære, indføre eller udføre peberspray og gummiknipler uden tilladelse. Det indebærer, at der efter den gældende ordning i våbenloven skal meddeles den enkelte svenske toldere individuel våbentilladelse, før et våben kan bæres samt ind- og udføres i Danmark. Tilladelserne meddeles særskilt og der vil skulle ansøges og meddeles tilladelser løbende, da tilladelserne er tidsbegrænsede.

Tilladelser og andre godkendelser efter våbenloven meddeles på baggrund af en konkret og individuel vandelsvurdering af den enkelte ansøger og forudsætter, at ansøgerens personlige forhold og hidtidigeandel ikke gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen, jf. våbenbekendtgørelsens § 48.

Danmark har et tæt grænsesamarbejde med de svenske myndigheder, og en effektiv toldkontrol er et vigtigt led i samarbejdet. Senest er det i november 2019 besluttet at etablere Grænsecenter Øresund, som bl.a. har fået egne efterretnings-, analyse- og efterforskningsmæssige kapaciteter. Som led i regeringens bestræbelser på fortsat at styrke grænsesamarbejdet i Øresundsregionen foreslår regeringen derfor, at svenske toldtjenestefolk får mulighed for at bære deres tjenesteudrustning, herunder peberspray og gummiknippel i Danmark.

De svenske myndigheder har oplyst, at svenske toldere er sikkerhedsgodkendt efter svensk lovgivning. Dette indebærer, at alle svenske grænsekontrollører sikkerhedstestes. Sikkerhedstesten er bl.a. baseret på information om den person, som testen vedrører, interviews og sikkerhedsscreening

UDKAST

samt eventuelle karakterer, certifikater og referencer. Formålet med sikkerhedstesten er at få afklaret, om personen er pålidelig og egnet til at varetage opgaven ud fra et sikkerhedsmæssigt hensyn.

På den baggrund foreslås der etableret en ordning, hvorefter justitsministeren kan undtage udenlandske civile statsmyndigheder fra våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1. Ordningen foreslås udformet som en bemyndigelsesbestemmelse til justitsministeren – som våbenlovens ordning i øvrigt – således at justitsministeren til opfyldelse af mellemstatslige aftaler kan bestemme, at reglerne om at bære samt indføre og udføre peberspray og gummiknipler, jf. våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1, ikke skal gælde for en given udenlandsk civil statsmyndighed. Sigtet med bestemmelsen er navnlig at indføre hjemmel til at undtage svenske toldere, der udfører toldkontrol i henhold til den bilaterale aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen. Bestemmelsen er efter sin ordlyd dog ikke begrænset hertil og vil således også kunne anvendes ved eventuelle fremtidige mellemstatslige aftaler.

Ordningen indebærer, at der ikke som i dag vil blive stillet krav om, at den enkelte udenlandske civile tjenesteperson ansøger om og meddeles tilladelse til at bære og ind- og udføre peberspray og gummiknipler. I den forbindelse vil de danske myndigheder heller ikke, som efter de gældende regler, skulle foretage en vandelsvurdering af den pågældende udenlandske civile tjenesteperson.

Det er Justitsministeriets vurdering, at en sådan ordning er fleksibel og forsvarelig, da den foreslåede hjemmel til at bestemme, at våbenlovens regler ikke skal finde anvendelse, alene er relevant, hvor reguleringen finder sted med henblik på gennemførelse af en mellemstatslig aftale. Det forudsættes, at der forud for indgåelsen af en sådan aftale vil blive foretaget en konkret vurdering af den udenlandske civile statsmyndighed, som undtages fra kravet om tilladelse. Ved denne vurdering vil bl.a. kunne indgå formålet med, at de pågældende våben bæres samt ind- og udføres, samt hvilken personalegruppe der er tale om, herunder om personalegruppen allerede er sikkerheds- eller vandelsgodkendt og er uddannet til at bære våben.

Desuden vil vilkårene for myndighedens adgang til at bære, indføre og udføre skulle reguleres ved aftale. Dette vil f.eks. kunne ske ved en aftale, der indgås mellem den danske justitsminister og en udenlandsk minister, som er ressortansvarlig for den konkrete myndighedskontrol, som ønskes udført i

forbindelse med et grænsesamarbejde. Det forudsættes, at sådanne betingelser vil blive fastsat i den kommende tillægsaftale om svenske tolderes mulighed for at bære, indføre og udføre peberspray og gummiknipler.

3.2.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at justitsministeren i våbenlovens § 9, stk. 1, til opfyldelse af mellemstatslige aftaler bemyndiges til at bestemme, at våbenlovens regler i § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1, ikke finder anvendelse på udenlandske civile statsmyndigheder.

Hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen er, at justitsministeren kan bestemme, at våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1, om at bære, indføre og udføre peberspray og gummiknipler ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder, når det af en mellemstatslig aftale følger, at den udenlandske civile statsmyndighed skal kunne bære og ind- og udføre våben i Danmark. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor en udenlandsk civil statsmyndighed, hvis repræsentanter bærer våben, i medfør af mellemstatslig aftale kan udføre toldkontrol i Danmark.

Det er hensigten med den foreslåede hjemmel at undtage toldere, der udfører toldkontrol i henhold til aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen, fra våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1. Dette vil ved ske fastsættelse af bestemmelser i våbenbekendtgørelsen. Det bemærkes i den forbindelse, at der i våbenbekendtgørelsens § 18, stk. 1, med hjemmel i våbenlovens § 4, nr. 4, er fastsat regler om bl.a. forbud mod at bære og indføre slagvåben, herunder gummiknipler. Der vil i våbenbekendtgørelsen blive fastsat regler om, at dette forbud ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder, der i medfør af den foreslåede bemyndigelse til Justitsministeren kan undtages fra § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1.

Ændringen i våbenloven og våbenbekendtgørelsen vil skulle suppleres af en ændring i aftalen om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen, da det af aftalens artikel 14, stk. 2, fremgår, at en tjenesteperson, som befinder sig på anden stats territorium, ikke må bære tjenestevåben, som omtalt under pkt. 3.2.2. Denne ændring vil skulle forestås af skatteministeren, som grænsetoldsamarbejdsaftalen hører under.

Herudover vil der til grænsetoldsamarbejdsaftalen blive udarbejdet en tillægsaftale på Justitsministeriets område. Tillægsaftalen vil indeholde de nærmere vilkår for adgangen til at bære, indføre og udføre tjenestevåben.

Det forventes i tillægsaftalen bl.a. fastsat, at tjenestevåben skal bæres, så de vækker mindst muligt opsigt, og at svenske toldere ikke må anvende våbnene på dansk territorium, bortset fra eventuelle tilfælde af nødværge.

Denne ordning og vilkårene for, at våbnene kan bæres som en del af tjenesteurustningen under myndighedskontrollen, svarer til den ordning, som er fastsat på politiets område i aftalen mellem Danmark og Sverige vedrørende svensk grænsekontrol i tog over Øresund fra 2017.

Som anført under pkt. 3.2.3. følger det af § 48 i våbenbekendtgørelsen, at bl.a. våbentilladelser efter våbenloven og våbenbekendtgørelsen kun kan gives til personer, om hvis personlige forhold og hidtidigeandel, der ikke foreligger oplysninger, som gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen. Den foreslåede ordning medfører, at kravet om forudgående og individuelle vandelsvurderinger fraviges. Det vurderes at være forsvarligt at fravige kravet om forudgående vandelsvurderinger i medfør af våbenbekendtgørelsens § 48. Det bemærkes i denne sammenhæng, at det er hensigten at betinge tillægsaftalen af, at de svenske toldere til enhver tid er sikkerhedsgodkendt efter svensk lovgivning.

3.3. Udgangsstoffer til eksplosivstoffer

3.3.1. Gældende ret

Våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 6, forbyder uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, indførsel og fremstilling, herunder samling, af eksplosivstoffer (eksplosive stoffer og eksplosivholdige genstande).

Efter våbenlovens § 2 e kan justitsministeren fastsætte regler om, hvilken myndighed inden for politiet der varetager politiets opgaver inden for våbenlovens område.

Med våbenlovens § 4 d, stk. 1, bemyndiges justitsministeren til at fastsætte regler om en licensordning som nævnt i artikel 4, stk. 2, i forordning nr. 98/2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer (2013-forordningen).

Justitsministeren bemyndiges endvidere til at fastsætte regler, der begrænser eller forbyder tilgængeliggørelse, besiddelse og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der ikke er omfattet af bilag I i 2013-forordningen. Dertil kan justitsministeren fastsætte regler om, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der ikke er omfattet af bilag I og II til 2013-forordningen, er omfattet af

UDKAST

bestemmelser om indberetning af mistænkelige transaktioner, bortkomst og tyveri i 2013-forordningens artikel 9, jf. våbenlovens § 4 d, stk. 2.

Efter våbenlovens § 4 d, stk. 3, kan justitsministeren fastsætte regler om opbevaring af udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

Almindelige borgere, der overtræder 2013-forordningens artikel 4, stk. 1, og – i tilfælde af indførsel – stk. 6, ved at indføre, erhverve, besidde eller bruge stoffer omfattet af bilag I til forordningen uden at have indhentet dispensation (licens) hertil, straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Det samme gælder den, der efter 2013-forordningens artikel 4, stk. 7, gør stoffer omfattet af forordningens bilag I tilgængelig for en almindelig borger uden at stille krav om forevisning af en sådan dispensation (licens), jf. våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt.

Overtrædelse af 2013-forordningens artikel 5 omhandlende at gøre stoffer omfattet af bilag I tilgængelig for en almindelig borger uden at sikre passende mærkning på emballagen straffes med bøde, jf. våbenlovens § 10, stk. 3. Tilsvarende gælder overtrædelse af artikel 9, stk. 1, 3 og 4, ved ikke at indberette mistænkelige transaktioner med eller væsentlig bortkomst eller tyveri af stoffer omfattet af bilag I eller II mv.

I forskrifter, der udfærdiges efter våbenloven, kan der fastsættes straf af bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne, jf. lovens § 10, stk. 4.

Justitsministeriet har i henhold til de ovennævnte bestemmelser i våbenlovens §§ 2 e, 4 d, og § 10, stk. 4, udstedt bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 om udgangsstoffer til eksplosivstoffer som ændret ved bekendtgørelse nr. 1067 af 30. september 2014 og bekendtgørelse nr. 1102 af 30. august 2018.

Bekendtgørelsen indeholder i § 1, stk. 1, et forbud mod at tilgængeliggøre, indføre, erhverve, besidde og anvende en række stoffer og produkter, der kan anvendes til fremstilling af eksplosivstoffer, herunder svovlsyre, salte af chlorat eller perchlorat og elementært phosphor i koncentrationer over nærmere angivne grænseværdier. De pågældende stoffer er udvalgt under hensyn til, at de hyppigt indgår i fremstilling af eksplosivstoffer, og at privatpersoner som udgangspunkt ikke har anerkendelsesværdige formål at bruge de pågældende stoffer til.

UDKAST

Forbuddet gælder ikke pyrotekniske artikler, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2.

Politidirektøren kan i medfør af bekendtgørelsens § 2, stk. 1 og 2, i særlige tilfælde meddele dispensation fra bestemmelsen i § 1, stk. 1, og fra forbuddet i 2013-forordningens artikel 4, stk. 1, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Bekendtgørelsens § 3 fastslår, at stofferne og produkterne omfattet af § 1, stk. 1, kun kan overdrages eller overlades til fysiske personer, hvis de foreviser original dispensation efter § 2, stk. 1, og legitimerer sig som dispensationens adressat.

Mistænkelige transaktioner med stofferne og produkterne samt væsentlig bortkomst og tyveri heraf skal indberettes til det stedlige politi. Der henvises til bekendtgørelsens § 4.

Stofferne og produkterne skal opbevares forsvarligt og i et aflåst lokale eller skab, der er utilgængeligt for uvedkommende. Tilsvarende gælder nøglerne til disse lokaler eller skabe, jf. bekendtgørelsens § 5.

Overtrædelse af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Overtrædelse af § 3, § 4, stk. 1, og § 5 straffes med bøde, jf. bekendtgørelsens § 6.

Efter straffelovens § 192 a, stk. 2, straffes overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, herunder bekendtgørelser udstedt i medfør af våbenloven, under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 år.

3.3.2. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2019/1148 af 20. juni 2019

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 (2019-forordningen) indeholder harmoniserende regler for tilgængeliggørelse, indførsel, besiddelse og anvendelse af stoffer eller blandinger, der kan misbruges til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer, for at begrænse almindelige borgeres adgang til disse stoffer eller blandinger og sikre en passende indberetning af mistænkelige transaktioner i hele leverandørkæden, jf. artikel 1.

UDKAST

2019-forordningen indeholder fire bilag; bilag I (liste med udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger), bilag II (indberetningspligtige udgangsstoffer til eksplosivstoffer), bilag III (skabelon til udformning af licenser til almindelige borgere) og bilag IV (kundeerklæringer vedrørende specifik anvendelse af et udgangsstof til eksplosivstof underlagt begrænsninger).

Det følger af 2019-forordningens artikel 2, stk. 2, at forordningen ikke finder anvendelse på visse kemiske produkter, pyrotekniske artikler og lægemidler mv.

Det følger af 2019-forordningen, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger ikke må gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere, jf. artikel 5, stk. 1.

En almindelig borger er i 2019-forordningens artikel 3, nr. 7, defineret som ”enhver fysisk eller juridisk person, hvis handlinger ikke knytter sig til vedkommendes erhverv, forretning eller profession”.

I medfør af 2019-forordningens artikel 5, stk. 3, kan en medlemsstat opretholde eller indføre en licensordning, der muliggør, at visse udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere i koncentrationer, der ikke er højere end de tilhørende grænseværdier i kolonne 3 i tabellen i forordningens bilag I. Under en sådan licensordning, skal en almindelig borger indhente og forelægge en licens efter anmodning. Licensen udstedes af en kompetent myndighed i den medlemsstat hvor udgangsstoffet til eksplosivstoffet underlagt begrænsninger forventes erhvervet, indført, besiddet eller anvendt.

Medlemsstaten underretter straks Kommissionen om foranstaltninger truffet for at kunne gennemføre licensordningen, og Kommissionen gør listen over foranstaltninger offentligt tilgængelig, jf. artikel 5, stk. 4 og 5.

Hver medlemsstat, der udsteder licenser, skal fastsætte regler herfor. Når myndigheden vurderer, om der skal udstedes en licens, tages der hensyn til alle relevante omstændigheder, navnlig om der er et påviseligt behov for stoffet, og om den påtænkte anvendelse er lovlig, jf. artikel 6, stk. 1, litra a-d.

UDKAST

Medlemsstaterne har endvidere mulighed for at fastsætte regler om licensens gyldighed, gebyrbetaling, suspension og tilbagekaldelse mv. Der skal sikres klageadgang. Licenser udstedt af en medlemsstats kompetente myndigheder kan anerkendes i andre medlemsstater, jf. 2019-forordningens artikel 6.

En erhvervsdrivende, der gør et udgangsstof til eksplosivstoffer, der enten er underlagt begrænsninger eller er reguleret, tilgængeligt for en anden erhvervsdrivende, skal efter forordningens artikel 7 underrette vedkommende om, at almindelige borgers erhvervelse, indførsel, besiddelse eller anvendelse af det pågældende udgangsstof er underlagt henholdsvis en begrænsning eller indberetningsforpligtelser. Tilsvarende skal en erhvervsdrivende, der gør sådanne regulerede stoffer tilgængelige for en professionel bruger eller en almindelig borger sørge for og kunne godtgøre, at den erhvervsdrivendes ansatte, der deltager i salget er bekendt med, hvilke af produkterne, der gøres tilgængelige, der indeholder regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer og have vejledt om forpligtelser efter forordningens artikel 5-9. Onlinemarkedspladser skal endvidere træffe foranstaltninger, der sikrer, at dens brugere underrettes om deres forpligtelser efter forordningen, når de gør regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer tilgængelige gennem dens tjenester.

Erhvervsdrivende defineres efter 2019-forordningens artikel 3, nr. 10 som ”enhver fysisk eller juridisk person eller offentlig enhed eller gruppe af sådanne personer eller enheder, der gør regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer tilgængelige på markedet, enten offline eller online, herunder på onlinemarkedspladser”.

Regulerede udgangsstof til eksplosivstoffer er i 2019-forordningens artikel 3, nr. 13, defineret som ”et stof, som er opført i bilag I eller II, herunder en blanding eller et andet stof, hvori det stof, som er opført i de pågældende bilag, findes, bortset fra homogene blandinger af mere end 5 ingredienser, hvori koncentrationen af hvert af det i bilag I eller II opførte stof er under 1 vægtprocent”.

En professionel bruger defineres efter artikel 3, nr. 9, som ”enhver fysisk eller juridisk person eller offentlig enhed eller gruppe af sådanne personer eller enheder, der har et påviseligt behov for et udgangsstof til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger til formål, der knytter sig til vedkommendes erhverv, forretning eller profession, herunder landbrugsaktivitet, udøvet enten på fuld tid eller på deltid og ikke nødvendigvis i forhold til størrelsen på

UDKAST

det landareal, hvor denne landbrugsaktivitet udøves, forudsat at sådanne formål ikke omfatter at stille dette udgangsstof til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger til rådighed for en anden person”.

Onlinemarkedspladser defineres i 2019-forordningens artikel 3, nr. 11, som ”en formidlende tjenesteyder, som gør det muligt for på den ene side erhvervsdrivende og på den anden side almindelige borgere, professionelle brugere eller andre erhvervsdrivende at gennemføre transaktioner vedrørende regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gennem salgs- eller tjenesteydelsesaftaler online enten på onlinemarkedspladsens websted eller på en erhvervsdrivendes websted, som anvender computingtjenester, der udbydes af onlinemarkedspladsen”.

2019-forordningens artikel 8 indeholder krav til den erhvervsdrivendes kontrol ved salg. En erhvervsdrivende, der tilgængeliggør udgangsstoffer til eksplosivstoffer til almindelige borgere, skal således for hver transaktion kontrollere vedkommendes legitimationsbevis og licens mv. Den erhvervsdrivende skal også kontrollere, at en potentiel kunde er en professionel bruger eller en anden erhvervsdrivende ved at anmode om en række nærmere specificerede oplysninger ved hver transaktion. Den erhvervsdrivende kan også afvise transaktionen, bl.a. hvis der er rimelig grund til at betvivle, at den påtænkte anvendelse er lovlig. Den erhvervsdrivende skal opbevare relevante oplysninger i 18 måneder. Onlinemarkedspladser skal ligeledes træffe foranstaltninger, der sikrer, at dens brugere overholder kontrolforpligtelser ved salg gennem tjenesten.

Medlemsstater skal i medfør af 2019-forordningens artikel 9, stk. 3, oprette et eller flere nationale kontaktpunkter, der er tilgængeligt 24 timer i døgnet alle ugens syv dage, til indberetning af mistænkelige transaktioner, væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier.

Erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser skal indberette mistænkelige transaktioner under hensyntagen til alle omstændigheder samt indføre procedurer til afsløring heraf. De kan ligeledes afvise sådanne transaktioner. Tilsvarende skal erhvervsdrivende, professionelle brugere og almindelige borgere indberette væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier. Indberetning skal ske til det nationale kontaktpunkt inden for 24 timer, jf. 2019-forordningens artikel 9.

UDKAST

Mistænkelige transaktioner defineres i 2019-forordningens artikel 3, nr. 7, som ”enhver transaktion vedrørende regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer, for hvilken der under hensyntagen til alle relevante faktorer er rimelig grund til at formode, at det pågældende stof eller den pågældende blanding er bestemt til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer”.

Efter 2019-forordningens artikel 10 skal medlemsstaterne sikre uddannelse af retshåndhævende myndigheder, førsteresponsenheder og toldmyndigheder til genkendelse af regulerede udgangsstoffer mv. og skal mindst én gang årligt gennemføre oplysningstiltag. Medlemsstaterne skal også sikre regelmæssige udvekslinger mellem relevante aktører. Erhvervsdrivende skal også oplyse deres ansatte om, hvordan udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige efter forordningen.

Det følger af 2019-forordningens artikel 11, at medlemsstaterne skal udpege kompetente nationale inspektionsmyndigheder, der sikrer, at forordningens artikel 5-9 anvendes korrekt. De nationale inspektionsmyndigheder skal have de nødvendige ressourcer og undersøgelsesbeføjelser med henblik på at kunne forvalte opgaverne efter forordningen.

Medlemsstaterne skal fastsætte regler om sanktioner for overtrædelse af 2019-forordningen og træffe alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de anvendes. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning, jf. forordningens artikel 13.

Hvis en medlemsstat har rimelig grund til at antage, at et specifikt stof, der ikke er opført i 2019-forordningens bilag I eller II, kan anvendes til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer, kan medlemsstaten efter artikel 14, stk. 1, begrænse eller forbyde tilgængeliggørelsen, indførslen, besiddelsen og anvendelsen heraf, eller af enhver blanding eller ethvert stof, hvori det er indeholdt, eller fastsætte, at det pågældende stof er omfattet af indberetningsforpligtelserne i artikel 9.

Endvidere kan en medlemsstat, der har rimelig grund til at antage, at et specifikt stof, der er opført i forordningens bilag I, kan anvendes til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer ved en koncentration, der er lig med eller lavere end den grænseværdi, der er fastsat i bilaget, yderligere begrænse eller forbyde tilgængeliggørelsen, indførslen, besiddelsen og anvendelsen af det pågældende stof ved at fastsætte en lavere grænseværdi, jf. artikel 14, stk. 2.

UDKAST

Endelig kan en medlemsstat, der har rimelig grund hertil, begrænse eller forbyde tilgængeliggørelsen, indførslen besiddelsen og anvendelsen af et stof opført i forordningens bilag II ved at fastsætte en lavere grænseværdi, jf. artikel 14, stk. 3.

En medlemsstat skal omgående underrette Kommissionen og andre medlemsstater om begrænsninger og forbud i henhold til artikel 14, stk. 1-3, og skal oplyse erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser herom. Kommissionen undersøger da, om bilagene skal ændres. Kommissionen kan også afgøre, at en af medlemsstaten truffet foranstaltning er uberettiget og skal tilbagekaldes eller ændres. Foranstaltninger, som medlemsstaterne har underrettet Kommissionen om før den 1. februar 2021, berøres dog ikke heraf, jf. artikel 14, stk. 4-8.

Medlemsstater skal senest 2. februar 2022 og derefter én gang årligt forelægge oplysninger for Kommissionen om blandt andet antal indberettede mistænkelige transaktioner, væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier, antal licensansøgninger og gennemførte inspektioner mv. Der henvises til 2019-forordningens artikel 19.

2019-forordningen indeholder herudover bl.a. bestemmelser om Kommissionens udarbejdelse af retningslinjer til aktører i leverandørkæden i den kemiske industri og for kompetente myndigheder, jf. artikel 12, stk. 1, Kommissionens adgang til at ændre grænseværdierne i bilag I og tilføje nye stoffer til bilag II, jf. artikel 15 samt Kommissionens overvågning og evaluering af forordningen, jf. artikel 20 og 21.

2019-forordningen finder anvendelse fra den 1. februar 2021. Licenser, der er gyldigt udstedt i henhold til 2013-forordningen, er gyldige enten indtil den gyldighedsdato, der oprindeligt blev angivet på disse, eller indtil 2. februar 2022, alt efter hvilken dato, der kommer først. Ansøgninger om fornyelse af disse licenser indgivet den 1. februar 2021 eller herefter behandles efter denne forordning. Almindelige borgeres besiddelse, indførsel og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger, der er lovligt erhvervet før 1. februar 2021, er tilladt indtil 2. februar 2022, uanset forbuddet i forordningens artikel 5, stk. 1. Der henvises til 2019-forordningens artikel 23.

3.3.3. Justitsministeriets overvejelser

Som det fremgår af pkt. 2., erstatter 2019-forordningen den tidligere 2013-forordning om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer

UDKAST

og vil finde anvendelse fra den 1. februar 2021. 2019-forordningen vil medføre behov for tilpasninger af våbenloven, således at der i loven henvises til 2019-forordningens bestemmelser.

Den tidligere 2013-forordning begrænser offentlighedens adgang til visse kemiske stoffer og blandinger af disse stoffer i nærmere angivne koncentrationer med henblik på at nedbringe risikoen for, at disse stoffer mv. misbruges til at fremstille hjemmelavede sprængstoffer. Formålet med den nye 2019-forordning er at styrke og præcisere de gældende regler med henblik på at nedbringe risikoen for misbrug af sådanne stoffer yderligere.

2019-forordningen viderefører udgangspunktet om, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger ikke må gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere.

Forordninger er umiddelbart gældende i EU-medlemsstaterne, har forrang for national ret og skal anvendes i deres EU-retlige form. Den foreliggende 2019-forordning giver – ligesom 2013-forordningen – imidlertid medlemsstaterne visse muligheder for at fastsætte nationale regler, som modificerer og supplerer forordningens regler, jf. nedenfor.

Begge forordninger indeholder bilag I (udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger) og bilag II (indberetningspligtige udgangsstoffer til eksplosivstoffer). 2019-forordningen viderefører således disse bilag med visse skærpelser, mens 2019-forordningen indfører to nye bilag, henholdsvis bilag III (skabelon til udformning af licenser til almindelige borgere) og bilag IV (Kundeerklæringer vedrørende specifik anvendelse af et udgangstof til eksplosivstof underlagt begrænsninger).

2019-forordningen indfører som noget nyt en forpligtelse for medlemsstaterne til at oprette nationale inspektionsmyndigheder, jf. artikel 11. Hver medlemsstat skal således sikre, at der udpeges kompetente myndigheder til inspektion og kontrol af, at artikel 5-9 i forordningen anvendes korrekt. Det drejer sig om reglerne om tilgængeliggørelse, indførsel, besiddelse og anvendelse, licenser, underretning af leverandørkæden, kontrol ved salg og indberetning af mistænkelige transaktioner mv. De nationale inspektionsmyndigheder skal have de ressourcer og undersøgelsesbeføjelser, som er nødvendige for at sikre behørig forvaltning af deres opgaver i henhold til forordningen. Justitsministeriet finder, at Sikkerhedsstyrelsen bør udpeges til national inspektionsmyndighed, og at dette bør lovreguleres i en ny bestemmelse i våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 8.

UDKAST

Med 2019-forordningen bibeholdes den i pkt. 3.3.2. anførte licensordning i medfør af forordningens artikel 5, stk. 3, for en række stoffer anført i bilag I, mens muligheden for en supplerende eller alternativ registreringsordning, der var hjemlet i 2013-forordningen, afskaffes.

I Danmark blev der indført en licensordning i form af en mulighed for, at almindelige borgere i særlige tilfælde kunne få dispensation fra forbuddet mod tilgængeliggørelse for, eller indførsel, besiddelse eller brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger. Justitsministeren blev – i overensstemmelse med våbenlovens systematik i øvrigt – bemyndiget til at fastsætte regler herom administrativt, og disse blev indført i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Der henvises til våbenlovens § 4 d, stk. 1.

2019-forordningen skærper de gældende begrænsninger i bilag I på en række punkter. Bilag I udvides med to nye stoffer, henholdsvis ammoniumnitrat og svovlsyre. Der vil herefter fremgå ni stoffer i bilag I's liste. De to stoffer var omfattet af bilag II i 2013-forordningen, hvor de alene var underlagt indberetningspligt ved mistænkelige transaktioner mv. Der indføres endvidere absolutte grænseværdier for udstedelse af licens til erhvervelse mv. af stoffer omfattet af licensordningen. Visse stoffer vil – som noget nyt – udgå af licensordningen, hvorfor der ikke vil være mulighed for almindelige borgere at ansøge om licens for disse stoffer. Dette gælder for henholdsvis ammoniumnitrat, kaliumklorat, kaliumperklorat, natriumklorat og natriumperklorat. Endelig er den øvre grænseværdi for erhvervelse mv. af stoffet nitromethan uden licens reduceret fra 30 pct. vægtprocent til 16 pct. vægtprocent.

2013-forordningens bilag II opregner otte stoffer, som i sig selv eller i blandinger er underlagt indberetningspligt ved mistænkelige transaktioner samt væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier. 2019-forordningen skærper de gældende begrænsninger i bilag II på to punkter. For det første udvides bilag II med tre stoffer, henholdsvis magnesium pulver, magnesiumnitrathexahydrat og aluminium pulver. Der vil herefter fremgå ni stoffer i bilag II's liste. For det andet skal indberetning til det nationale kontaktpunkt – som noget nyt – ske inden for 24 timer efter en formodning om, at en transaktion var mistænkelig eller efter afsløring af en væsentlig bortkomst eller et væsentligt tyveri.

UDKAST

Som nævnt i pkt. 3.3.2. kan medlemsstaterne efter bestemmelserne i forordningens artikel 14 begrænse eller forbyde tilgængeliggørelsen, indførelsen, besiddelsen eller anvendelsen af andre udgangsstoffer end dem, der er omfattet af bilag I til forordningen, herunder fastsætte en lavere grænseværdi for koncentrationen af stofferne i bilag I eller fastsætte en grænseværdi for stofferne i bilag II.

Denne ordning fandtes ligeledes i 2013-forordningen, og den blev i Danmark udnyttet til at begrænse adgangen til en række yderligere udgangsstoffer til eksplosivstoffer. I den danske bekendtgørelse om udgangsstoffer til eksplosivstoffer § 1, stk. 1, nr. 1-5, anføres således en række stoffer og produkter, der er forbud mod at gøre tilgængelige for eller indføre, erhverve, besidde eller anvende af en almindelig borger, medmindre borgeren får dispensation herfor.

Der er et enkelt sammenfald mellem stofferne i bekendtgørelsen og i 2019-forordningens bilag I, idet svovlsyre nu fremgår af begge regelsæt. Forordningen er her mere vidtgående end bekendtgørelsen, idet grænseværdien for koncentrationen efter forordningen er 15 pct. vægtprocent (40 pct. vægtprocent med licens), mens grænseværdien efter bekendtgørelsen er 50 masseprocent. Angivelsen af svovlsyre på listen i bekendtgørelsens § 1, stk. 1, nr. 1, bør på denne baggrund udgå. Dertil vurderes to yderligere stoffer og produkter at skulle tilføjes til listen. Det drejer sig om salte af nitrat (NO₃-) og kemiske produkter med mere end 90 vægtprocent nitrat og urea-hydrogenperoxid med mere end 90 vægtprocent urea-hydrogenperoxid. Det begrundes med, at kalium-nitrat allerede er listet i bilag II i 2019-forordningen. Det kan anvendes til fremstilling af sortkrudt, og kalium-nitrat ses anvendt ved fremstilling af ulovlige pyrotekniske satser eller fremstilling af eksplosivstoffer. Ydermere kan kalium-nitrat bruges til syntese af salpetersyre, som reguleret i bilag I i 2019-forordningen. Urea-hydrogenperoxid kan anvendes som eksplosivstof, uden at det skal modificeres. Der ses ikke at være et legitimt formål med at gøre stoffet tilgængeligt for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere i en koncentration på 90 vægtprocent eller derover.

I 2013-forordningen gælder et krav om, at økonomiske aktører har pligt til at indberette mistænkelige transaktioner, bortkomst og tyveri til den nationale kontaktpunkt. 2019-forordningen viderefører disse krav, dog således at kravene er tilpasset de nye begreber, henholdsvis, erhvervsdrivende, professionelle brugere og onlinemarkedspladser. Som noget nyt fastlægger 2019-forordningen i øvrigt, at erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser skal

indføre passende, rimelige og proportionale procedurer til afsløring af mistænkelige transaktioner tilpasset det specifikke miljø, hvori de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige, jf. 2019-forordningens artikel 9, stk. 2.

Herudover skal hver medlemsstat – ligesom 2013-forordningen – oprette et eller flere nationale kontaktpunkter til indberetning af mistænkelige transaktioner samt væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier. 2019-forordningen indfører som noget nyt, at de nationale kontaktpunkter skal være tilgængelige 24 timer i døgnet alle ugens syv dage. Ændringen skal ses i lyset af, at der som fremhævet også stilles nyt krav om, at mistænkelige transaktioner, bortkomster og tyverier skal indberettes inden for 24 timer efter at have formodet, at transaktionen var mistænkelig eller efter afsløringen.

Forordningen regulerer ikke spørgsmålet om opbevaring af udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Det står således medlemsstaterne frit for at indføre regler om opbevaring. I Danmark er dette udmøntet i en bemyndigelsesbestemmelse i våbenlovens § 4 d, stk. 3, der viderefører de allerede eksisterende regler på området om opbevaring af udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

2019-forordningen indfører som noget nyt en forpligtelse for medlemsstaterne til at organisere uddannelse og regelmæssige oplysningskampagner. Disse skal rettes mod de retshåndhævende myndigheder, førsteresponsenheder og toldmyndigheder, så de bliver i stand til at genkende de regulerede udgangsstoffer og blandinger til eksplosivstoffer og til at reagere rettidigt og på en passende måde på mistænkelige aktiviteter. Herudover skal medlemsstaterne mindst én gang årligt gennemføre oplysningstiltag. Tiltagene skal tilpasses de særlige forhold i hver enkelt sektor, der anvender regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Endelig skal medlemsstaterne – for at sikre samarbejde og effektiv gennemførelse af forordningen – tilrettelægge regelmæssige udvekslinger mellem retshåndhævende myndigheder, nationale tilsynsmyndigheder, erhvervsdrivende, onlinemarkedspladser og repræsentanter for de sektorer, der anvender regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Erhvervsdrivende er desuden ansvarlige for at fremlægge oplysninger for deres ansatte om, hvordan udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige i henhold til denne forordning, og for at højne bevidstheden blandt ansatte i den henseende.

2019-forordningen viderefører 2013-forordningens regler om, at medlemsstaterne skal fastsætte nærmere regler om sanktioner for overtrædelse af forordningen, jf. 2019-forordningens artikel 13. Justitsministeriet finder, at de

UDKAST

nugældende sanktionsregler i våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, har en passende strafferamme og bør videreføres.

Overtrædelser af 2019-forordningens forbud mod tilgængeliggørelse for eller indførelse, besiddelse og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger bør som udgangspunkt fortsat straffes med bøde men med mulighed for fængsel indtil 4 måneder eller under skærpene omstændigheder fængsel indtil 2 år, jf. våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt. Samme strafferamme bør også fortsat gælde for almindelige borgeres pligt til at indhente og på anmodning kunne forelægge en licens under licensordningen. Strafferammen bør også fortsat gælde for erhvervsdrivendes overtrædelser af reglerne om at føre kontrol med, at almindelige borgere, der erhverver udgangsstoffer underlagt begrænsninger, har et legitimationsbevis og en licens. Der henvises til forordningens artikel 5, stk. 1, og artikel 5, stk. 3, 2. pkt.

Som noget nyt bør strafferammen i våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt., også gælde i tilfælde af, at en erhvervsdrivende ikke overholder reglerne i forordningens artikel 8, stk. 2, om krav om at anmode potentielle kunder om relevante oplysninger ved kontrollen af, om de er professionelle brugere eller erhvervsdrivende.

Overtrædelse af en række af forordningens øvrige regler bør derimod efter Justitsministeriets opfattelse alene kunne straffes med bøde. Dette gælder både en række af de videreførte regler og enkelte nye regler. Det foreslås, at våbenlovens § 10, stk. 3, justeres i overensstemmelse hermed.

Det drejer sig bl.a. om sanktionering af erhvervsdrivendes manglende underretning af leverandørkæden om, at almindelige borgeres erhvervelse mv. af et pågældende udgangsstof er underlagt begrænsninger, jf. artikel 7. Reglen erstatter 2013-forordningens artikel 5 om mærkning af emballage med en mere generel og udvidet bestemmelse om underretning.

Det drejer sig endvidere om erhvervsdrivendes overtrædelse af krav til indberetning af transaktioner eller forsøg herpå, hvor den erhvervsdrivende betvivler, at den almindelige borgers påtænkte anvendelse af udgangsstoffet er lovlig mv., jf. artikel 8, stk. 3, og krav til indberetning af mistænkelige transaktioner, jf. artikel 9, stk. 1 og 4. Bestemmelserne i artikel 9, stk. 1 og 4, omfatter som noget nyt også krav til onlinemarkedspladsers indberetning.

Endvidere bør overtrædelse af kravet om erhvervsdrivendes og professionelle brugeres – og som noget nyt almindelige borgeres – indberetning af væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier i 2019-forordningens artikel 9, stk. 5 og 6, sanktioneres med bøde. Indberetning skal ske inden for 24 timer efter afsløringen.

Justitsministeriet finder det også hensigtsmæssigt, at overtrædelse af den nye bestemmelse i forordningens artikel 9, stk. 2 – hvorefter erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser skal indføre passende, rimelige og forholdsmæssige procedurer til afsløring af mistænkelige transaktioner tilpasset det specifikke miljø, hvori de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige – sanktioneres med bøde.

Endelig bør overtrædelser af forordningens artikel 8, stk. 4 og 5, der indeholder krav til erhvervsdrivendes opbevaring af oplysninger i 18 måneder og onlinemarkedsplatformes foranstaltninger til at sikre, at dens brugere, overholder kontrolforpligtelserne i artikel 8, efter Justitsministeriets opfattelse også sanktioneres med bøde.

Henset til stoffernes karakter, herunder at de ikke i sig selv er eksplosive, er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke behov for at kunne straffe overtrædelser af 2019-forordningen efter straffelovens § 192 a. Det bemærkes i den forbindelse, at hvis stofferne anvendes til fremstilling af eksplosivstoffer uden tilladelse hertil, så er der tillige tale om en overtrædelse af våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 6, som under særdeles skærpende omstændigheder kan straffes efter straffelovens § 192 a. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5 og 6.

3.3.4. Den foreslåede ordning

Som national inspektionsmyndighed udpeges Sikkerhedsstyrelsen. Styrelsen skal i medfør af 2019-forordningens artikel 11 sikre korrekt anvendelse af en række af forordningens regler, herunder regler om tilgængeliggørelse, indførsel, besiddelse og anvendelse, licenser, underretning af leverandørkæden, kontrol ved salg og indberetning af mistænkelige transaktioner mv. Sikkerhedsstyrelsen varetager i dag lignende opgaver på en række forskellige områder, herunder på fyrværkeriområdet, og varetager allerede i dag opgaven som markedsovervågningsmyndighed for eksplosivstoffer til civil brug i henhold til direktiv 2014/28/EU af 26. februar 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse på markedet af og kontrol med eksplosivstoffer til civil brug. Der henvises til forslaget til våbenlovens § 1, stk. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

UDKAST

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at den nugældende bemyndigelsesbestemmelse i våbenlovens § 4 d, stk. 1, om adgang til administrativt at fastsætte regler om en licensordning videreføres, og at henvisningen til reglerne herom i 2013-forordningens artikel 4, stk. 2, ændres til en henvisning til 2019-forordningens artikel 5, stk. 3. Ved at bevare de administrative regler på området kan procedurene ændres hurtigt og smidigt, hvis f.eks. sikkerhedsmæssige hensyn måtte tilsige dette. Der henvises til forslaget til våbenlovens § 4 d, stk. 1, i lovforslagets § 1, nr. 3. Der lægges ligeledes op til, at henvisningen i § 2, stk. 2, i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer til 2013-forordningens artikel 4, stk. 1, ændres til artikel 5, stk. 1, i 2019-forordningen.

Det er endvidere Justitsministeriets opfattelse, at bestemmelserne i 2019-forordningens artikel 14 bør udnyttes til fortsat at begrænse adgangen til de udgangsstoffer til eksplosivstoffer, som på nuværende tidspunkt reguleres af bekendtgørelsen. Også for så vidt angår bemyndigelsesbestemmelsen i våbenlovens § 4 d, stk. 2, 1. pkt., finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt, at den videreføres, så de administrative reglers produktmæssige anvendelsesområde kan ændres hurtigt og smidigt, hvis der viser sig behov herfor. I forlængelse heraf foreslås en ændring af listen i bekendtgørelsen, således at koncentreret svovlsyre udgår, og der tilføjes to nye stoffer til listen. Det drejer sig om salte af nitrat og urea-hydrogenperoxid.

Justitsministeren foreslås samtidig – i overensstemmelse med de gældende regler i våbenlovens § 4 d, stk. 2, 2. pkt., og 2019-forordningen – fortsat at være bemyndiget til at fastsætte, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der ikke er omfattet af forordningens to bilag, omfattes af bestemmelserne om indberetning af mistænkelige transaktioner mv. Justitsministeriet agter fortsat at udnytte denne bemyndigelse således, at også de yderligere stoffer, som i Danmark vil være underlagt regler om begrænset adgang, jf. ovenfor, bliver omfattet af bestemmelserne om indberetning. Henvisningerne i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer opdateres i overensstemmelse med 2019-forordningens regler.

Som nationalt kontaktpunkt til indberetning af sådanne mistænkelige transaktioner mv. udpeges landets politikredse. Der henvises til forslaget til våbenlovens § 4 d, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Justitsministeriet finder, at den gældende bemyndigelsesbestemmelse i våbenlovens § 4 d, stk. 3 – der videreførte de allerede eksisterende regler på

området om opbevaring af udgangsstoffer til eksplosivstoffer – bør videreføres. § 5 i bekendtgørelsen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der indebærer en udmøntning af bemyndigelsen, foreslås ændret, så der henvises til 2019-forordningen frem for 2013-forordningen.

Justitsministeriet finder, at opgaven med at organisere uddannelse, oplysningskampagner, oplysningstiltag og udvekslinger mv. bør koordineres af Rigspolitiet.

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at sanktionsbestemmelserne i våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt., og § 10, stk. 3, opdateres, således, at der for så vidt angår § 10, stk. 1, 1. pkt., ikke længere henvises til bestemmelserne i 2013-forordningens artikel 4, stk. 1, 6 og 7, men at der i stedet henvises til 2019-forordningens artikel 5, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt. Der henvises til pkt. 3.3.3. ovenfor og til forslaget til våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt., i lovforslagets § 1, nr. 8.

For så vidt angår våbenlovens § 10, stk. 3, foreslås det, at der ikke længere henvises til reglerne i 2013-forordningens artikel 5 og artikel 9, stk. 1, 3 og 4, men at der i stedet henvises til 2019-forordningens artikel 7, artikel 8, stk. 3-5, og artikel 9, stk. 1, 2, 4, 5 og 6. Der henvises til pkt. 3.3.3. ovenfor og til forslaget til våbenlovens § 10, stk. 3, i lovforslagets § 1, nr. 9.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslagets del vedrørende udpegningen af Sikkerhedsstyrelsen som national inspektionsmyndighed efter 2019-forordningens artikel 11, vurderes at indebære begrænsede økonomiske konsekvenser for Sikkerhedsstyrelsen.

Implementeringen af den nye tilladelsesordning til at erhverve, besidde og bære peberspray for særligt udsatte personer med behov for beskyttelse vil kræve justeringer af politiets nuværende ansøgningsblank. Lovforslaget øvrige dele medfører ikke implementeringskonsekvenser for det offentlige af betydning.

Principperne for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke at være relevante for nærværende lovforslag.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

UDKAST

Lovforslagets del vedrørende justering af reglerne om erhvervelse og besiddelse af peberspray vil i et mindre omfang kunne have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, da en justering af pebersprayordningen har betydning for salget af peberspray hos danske våbenhandlere, da peberspray ikke længere kan erhverves frit.

Lovforslagets del vedrørende udenlandske civile statsmyndigheders adgang til at bære, ind- og udføre tjenestevåben har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslagets del vedrørende udgangsstoffer til eksplosivstoffer, at nye bestemmelser i den bagvedliggende 2019-forordning indebærer visse administrative konsekvenser for erhvervsdrivende.

Det drejer sig om følgende regler i 2019-forordningen:

Artikel 7 indebærer, at erhvervsdrivende fremover skal underrette leverandørkæden og sine ansatte om en række forhold i forbindelse med de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Bestemmelsen vurderes at ville have mindre administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Artikel 8, stk. 5, indebærer, at onlinemarkedspladser fremover skal træffe foranstaltninger, der bidrager til at sikre, at onlinemarkedspladsens brugere overholder deres forpligtelser ved salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger gennem dens tjenester. De administrative konsekvenser herved kan dog på nuværende tidspunkt ikke vurderes nærmere, idet det er under afklaring, hvad foranstaltningerne vil skulle bestå i.

Artikel 8, stk. 4, indebærer, at erhvervsdrivende skal opbevare en række oplysninger om hhv. mængden af udgangsstoffer, som en kundes licens giver tilladelse til, legitimationsbevis, kundens erhverv, forretningens navn og adresse, momsregistreringsnummer samt kundens planer for brug af stoffet. Oplysningerne skal opbevares i 18 måneder. Det er på det foreliggende grundlag ikke muligt nærmere at vurdere de administrative konsekvenser herved.

Artikel 9, stk. 2, indebærer, at erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser fremover skal indføre passende, rimelige og forholdsmæssige procedurer til afsløring af mistænkelige transaktioner tilpasset det specifikke miljø, hvori de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige. De

nærmere administrative konsekvenser herved kan dog på nuværende tidspunkt ikke vurderes, idet det er under afklaring, hvad de ”passende, rimelige og forholdsmæssige procedurer” vil bestå i.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering ses ikke at være relevante i relation til de i lovforslaget foreslåede bestemmelser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser af betydning for borgerene.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget tilpasser dansk ret til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 21. oktober 2020 til den 18. november 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV), Akzo Nobel, Aldi Holding ApS, Alttox, Amnesty International, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Batteriforeningen, Beredskabsstyrelsen, Brancheforeningen for Lim og Fugemasser (Building Supply DK), Brancheforeningen for sæbe, parfume og tekniske/kemiske artikler (SPT), Bureau Veritas HSE Danmark, Consumer Electronics Danmark, Coop Danmark, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Danish Agro, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Farve- og Limindustri, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Motor Union, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Våbenhandlerforening, Danner, Dansk Affaldsforening, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Automobil Sports Union,

UDKAST

Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Gartneri, Dansk Industri, Dansk Kompetencecenter for Affald og Ressourcer, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Dansk Kvindesamfund, Dansk Skytte Union, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Stalking Center, Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske Malermestre, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Shipping- og Havnevirk-somheder, Danske Speditører, Danske Våbenhandlere, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræ-ventive Råd, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, DGI Skyd-ning, DHI, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforenin-gen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Erhvervs-styrelsen, Fagligt Fælles Forbund (3F), Forbrugerrådet Tænk, Team Effek-tiv Regulering, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspek-tører, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkeds-chefer i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Kom-munale Beredskabschefer, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen for Dansk Internethandel (FDIH), Fortum, Friluftsrådet, Fyrværkeribranchefore-ningen, Fængselsforbundet, Gadejuristen, Hjælp Voldsofre, HK Lands-klubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, HK Landsklubben Politiet, Industriens Fond, Ingeniørforeningen i Danmark, In-stitut for Menneskerettigheder, Jagttegnslærerforeningen i Danmark, Joan-Søstrene, Justitia, Kommunernes Landsforening (KL), Kongelig Dansk Ae-roklub, Kriminalforsorgsforeningen, Kvinderådet, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen af For-svarsadvokater, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Lands-foreningen for Voldsramte Kvinder, Landsforeningen KRIM, Legetøjsfa-brikanterne i Danmark, Lægemiddelindustrien (Lif), Matas A/S, Miljøsty-relsen, Modelflyvning Danmark, Nordisk Våbenforum, Offerrådgivnin-gerne i Danmark, Politidirektørforeningen, Politiets Efterretningstjeneste (PET), Politiforbundet, Procesindustrien Branche-forening, Retspolitisk For-ening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grøn-land, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Salling Group, Samt-lige byretter, SAVN, Scandinavian Toy Institute, Sundhedsstyrelsen, Syd-dansk Universitet, Juridisk Institut, Sø- og Handelsretten, Tandlægeforenin-gen, Varefakta, Vestre Landsret, Vaabenhistorisk Selskab, Østre Landsret, Aalborg Universitet, Juridisk Institut, Aarhus Universitet, Juridisk Institut.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	I mindre omfang
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	I mindre omfang
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	I mindre omfang	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget tilpasser dansk ret til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Nej.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af 2019-forordningens artikel 11, at der skal udpeges kompetente myndigheder til inspektion og kontrol af, at artikel 5-9 anvendes korrekt ("nationale inspektionsmyndigheder"). Den eller de udpegede myndigheder skal have de ressourcer og undersøgelsesbeføjelser, som er nødvendige for at sikre løsning af opgaverne efter forordningen.

Af den foreslåede bestemmelse i *våbenlovens § 1, stk. 8*, udpeges Sikkerhedsstyrelsen således til national inspektionsmyndighed med henvisning til artikel 11 i 2019-forordningen.

Med den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 8, hjemles, at Sikkerhedsstyrelsen skal sikre korrekt anvendelse af forordningens artikel 5-9. Artikel 5-9 indeholder bl.a. forbuddet mod at tilgængeliggøre og indføre udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger til almindelige borgere, og forbuddet mod, at almindelige borgere besidder og anvender stofferne. De indeholder derudover regler om udstedelse af licenser, krav til erhvervsdrivendes underretning af leverandørkæden og kontrol ved salg samt krav til indberetning af mistænkelige transaktioner, bortkomster og tyverier mv.

Sikkerhedsstyrelsen er udpeget, idet styrelsen varetager lignende opgaver på en række forskellige områder, herunder på fyrværkeriområdet, og da styrelsen allerede i dag varetager opgaven som markedsovervågningsmyndighed for eksplosivstoffer til civil brug i henhold til direktiv 2014/28/EU af 26. februar 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse på markedet af og kontrol med eksplosivstoffer til civil brug.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.4. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 2

Den gældende pebersprayordning indebærer, at enhver person over 18 år uden tilladelse og forudgående vandelsgodkendelse kan erhverve en peberspray hos en af politiet godkendt våbenhandler og besidde pebersprayen i eget hjem. Desuden kan særligt udsatte personer med et særligt behov for

UDKAST

beskyttelse kunne ansøge om tilladelse hos politiet til at besidde og bære peberspray i det offentlige rum. Der henvises til pkt. 3.1.1.1. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at genetablere retstilstanden fra før bestemmelsen trådte i kraft, således at der ikke frit kan erhverves peberspray til besiddelse i eget hjem uden tilladelse. Det betyder, at der som udgangspunkt ikke vil blive meddelt tilladelse til ansøgning om besiddelse af peberspray.

Justitsministeren vil med hjemmel i den nyaffattede § 2 h fortsat kunne fastsætte nærmere bestemmelser om adgangen for personer med et særligt behov for beskyttelse til at erhverve, besidde og bære peberspray.

Det er hensigten i forlængelse af lovforslaget at ændre våbenbekendtgørelsen og våbencirkulæret, således at udsatte personer med et særligt behov i højere grad end i dag kan få politiets tilladelse til at bære peberspray i det offentlige rum. Det er ikke hensigten at ændre på gruppen af personer, som kan meddeles tilladelse efter ordningen. Det vil således fortsat være personer med et særligt behov for beskyttelse, f.eks. personer som vurderes at være i risiko for overfald i forbindelse med æresrelaterede konflikter, samlivsrelaterede konflikter eller stalking, der kan meddeles tilladelse efter ordningen. De nærmere betingelser vil blive fastsat administrativt.

Den foreslåede ændring indebærer, at der kan meddeles tilladelse til visse personer til at erhverve, besidde og bære peberspray. Bestemmelsen indebærer ikke tilladelse til overdrage peberspray til andre personer, herunder personer, som er meddelt særskilt tilladelse til at erhverve, besidde og bære peberspray.

Ansøgning om tilladelse til erhverve, besidde og bære peberspray vil fortsat skulle indgives til politiet (Politiets Administrative Center).

Til nr. 3

Det følger af våbenlovens § 4 a, at justitsministeren ikke kan fastsætte regler om forbud mod jagt- og konkurrencevåben.

Bestemmelsen implementerede Rådets direktiv af 18. juni 1991 om erhvervelse og besiddelse af våben (91/477/EØF).

UDKAST

Det følger af berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben (Den Europæiske Unions Tidende L 137 af 24. maj 2017), at udtrykket »konkurrenceskytte« ændres til »sports-skytte« i hele våbendirektivet med de nødvendige grammatiske tilpasninger og at udtrykket »konkurrenceskydning« ændres til »sportsskydning« i hele våbendirektivet.

Det foreslås, at våbenlovens § 4 a, 2. pkt. tilpasses berigtigelsen. Der er således tale om sproglige konsekvensændringer som følge af berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben (Den Europæiske Unions Tidende L 137 af 24. maj 2017).

Til nr. 4

Bestemmelsen i våbenlovens § 4 d, stk. 1, hjemler adgangen til for justitsministeren at fastsætte nærmere regler om en licensordning. Den foreslåede ændring af bestemmelsen indebærer alene en tilpasning, således at der henvises til de rette artikler i 2019-forordningen frem for i 2013-forordningen. Ændringen medfører ikke ændring af retstilstanden på området.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.4. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 5

Det følger af våbenlovens § 4 a, at justitsministeren ikke kan fastsætte regler om forbud mod jagt- og konkurrencevåben.

Bestemmelsen implementerede Rådets direktiv af 18. juni 1991 om erhvervelse og besiddelse af våben (91/477/EØF).

Det følger af berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben (Den Europæiske Unions Tidende L 137 af 24. maj 2017), at udtrykket »konkurrenceskytte« ændres til »sports-skytte« i hele våbendirektivet med de nødvendige grammatiske tilpasninger og at udtrykket »konkurrenceskydning« ændres til »sportsskydning« i hele våbendirektivet.

UDKAST

Det foreslås, at våbenlovens § 4 a, 2. pkt. tilpasses berigtigelsen. Der er således tale om sproglige konsekvensændringer som følge af berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben (Den Europæiske Unions Tidende L 137 af 24. maj 2017).

Til nr. 6 og nr. 7

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at det foreslås, at der indsættes et nyt nummer i våbenlovens § 6 b, stk. 1, 2. pkt. jf. lovforslagets § 2, nr. 5.

Til nr. 8

Det følger af våbenlovens § 6 b, stk. 1, 1. pkt. at der ved indgivelse af ansøgning om tilladelse efter våbenloven betales 840 kr. Tilladelse til at besidde peberspray i det offentlige rum gives efter våbenloven og er således omfattet af afgiften på 840 kr.

Det følger af den foreslåede ændring af bestemmelsen i våbenlovens § 6 b, stk. 1, 2. pkt., at indgivelse om ansøgninger om tilladelser til at erhverve, besidde og bære peberspray for personer med et særligt behov for beskyttelse fritages for at betale 840 kr. for tilladelsen. Fritagelsen indebærer, at særligt udsatte personer, der har et særligt behov for beskyttelse ikke fremadrettet vil skulle betale 840 kr. for en tilladelse til at erhverve, besidde og bære peberspray.

Til nr. 9

Det følger af våbenlovens § 9, stk. 1, 1. pkt., at civile statsmyndigheder er undtaget fra kravet om tilladelse til at bære og indføre våben i medfør af våbenlovens § 2, stk. 1, og 4 og § 4.

Det fremgår ikke nærmere af forarbejderne til § 9, jf. Folketingstidende 1987-1988 (1. samling), tillæg A, L 92, som fremsat den 11. november 1987, hvordan civile statsmyndigheder nærmere afgrænses. Det må på den baggrund antages, at begrebet alene dækker danske civile statsmyndigheder, og at der ikke i dag i våbenloven er hjemmel til, at udenlandske civile myndigheder uden tilladelse meddelt til den enkelte ansatte i den pågældende myndighed kan bære eller ind- og udføre våben i Danmark (tilladelserne meddeles særskilt og der vil skulle ansøges og meddeles tilladelser løbende,

UDKAST

da tilladelserne er tidsbegrænsede) eller til at undtage den udenlandske civile myndighed fra kravet om tilladelse. Udenlandske civile statsmyndigheder kan efter gældende ret således ikke bære, indføre eller udføre peberspray og gummiknipler. Der henvises til pkt. 3.2.1. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at justitsministeren i våbenlovens § 9, stk. 1, 2. pkt., til opfyldelse af mellemstatslige aftaler bemyndiges til at bestemme, at våbenlovens regler i § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1, ikke finder anvendelse på udenlandske civile statsmyndigheder.

Formålet med bemyndigelsesbestemmelsen er, at justitsministeren til opfyldelse af mellemstatslige aftaler kan bestemme, at våbenlovens regler om at bære, indføre og udføre peberspray og gummiknipler, jf. § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1 nr. 1, ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelsesbestemmelsen til i våbenbekendtgørelsen at fastsætte regler om, at svenske toldere i henhold til aftale af 20. juni 2020 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen som udenlandsk civil statsmyndighed vil kunne bære, indføre og udføre peberspray og gummiknipler. Ordningen indebærer, at justitsministeren kan fastsætte nærmere vilkår for, at de pågældende bestemmelser ikke finder anvendelse på udenlandske civile statsmyndigheder. Det bemærkes i den forbindelse, at der i våbenbekendtgørelsens § 18, stk. 1, med hjemmel i våbenlovens § 4, nr. 4, er fastsat regler om bl.a. forbud mod at bære og indføre slagvåben, herunder gummiknipler. Der vil i våbenbekendtgørelsen blive fastsat regler om, at dette forbud ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder, der i medfør af den foreslåede bemyndigelse til Justitsministeren kan undtages fra § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, og § 6, stk. 1, nr. 1.

Ændringerne vil skulle suppleres af en ændring af aftale af 22. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen, da det af aftalens artikel 14, stk. 2, fremgår, at tjenestefolk, som befinder sig på en anden stats territorium, ikke må bære tjenestevåben.

Ændringerne vil desuden skulle suppleres af en tillægsaftale til aftalen. Der henvises til pkt. 3.2.4. i de almindelige bemærkninger.

UDKAST

Tillægsaftalen er betinget af, at de svenske toldere til enhver tid er sikkerhedsgodkendt efter svensk lovgivning.

Med vedtagelsen af lovforslaget meddeler Folketinget sit samtykke efter grundlovens § 19 til, at justitsministeren på Danmarks vegne kan indgå overenskomst med Sverige om, at svenske toldere, hvis tjenesteudrustning omfatter peberspray og gummiknippel, kan bære samt ind- og udføre peberspray og gummiknipler på dansk territorium som led i toldkontrol udført i medfør af aftale af 20. juni 2000 mellem Danmark og Sverige om grænsetoldsamarbejde vedrørende Øresundsforbindelsen.

Til nr. 10

Forslaget viderefører den gældende strafferamme, så overtrædelse af forbuddet i artikel 5, stk. 1, i 2019-forordningen mod tilgængeliggørelse for eller indførelse, besiddelse og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger fortsat straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Den samme strafferamme vil også fortsat gælde for almindelige borgeres overtrædelse af pligten til at indhente og på anmodning kunne forelægge en licens under licensordningen i forordningens artikel 5, stk. 3, 2. pkt. Strafferammen bør også fortsat gælde for erhvervsdrivendes overtrædelser af reglerne om at føre kontrol med, at almindelige borgere, der erhverver udgangsstoffer underlagt begrænsninger, har et legitimationsbevis og en licens, jf. forordningens artikel 8, stk. 1.

Som noget nyt indebærer forslaget, at strafferammen i våbenlovens § 10, stk. 1, 1. pkt., udvides til også at gælde i situationer, hvor en erhvervsdrivende ikke overholder reglerne i forordningens artikel 8, stk. 2, om krav om at anmode potentielle kunder om relevante oplysninger ved kontrollen af, om de er professionelle brugere eller erhvervsdrivende. Denne sanktion er fastsat med henblik på at sikre, at erhvervsdrivende fører en tilstrækkelig kontrol og dermed begrænse risikoen for salg af udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger til ulovlige formål mv.

Det forudsættes, at de nævnte overtrædelser normalt straffes med bøde, men at der i særligt grove tilfælde kan idømmes en fængselsstraf.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.4. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 11

Med forslaget opdateres, hvilke overtrædelser af forordningen der alene sanktioneres med bødestraf. Således sanktioneres erhvervsdrivendes manglende underretning af leverandørkæden om, at almindelige borgeres erhvervelse mv. af et pågældende udgangsstof er underlagt begrænsninger, jf. 2019-forordningens artikel 7. Reglen erstatter 2013-forordningens artikel 5 om mærkning af emballage, der også var bødesanktioneret, med en mere generel og udvidet bestemmelse om underretning.

Derudover sanktioneres det efter den foreslåede bestemmelse med bøde, hvis erhvervsdrivende overtræder krav til indberetning af transaktioner eller forsøg herpå, hvor den erhvervsdrivende betvivler, at den almindelige borgers påtænkte anvendelse af udgangsstoffet er lovlig mv., jf. artikel 8, stk. 3, og krav til indberetning af mistænkelige transaktioner, jf. artikel 9, stk. 1 og stk. 4. Bestemmelserne i artikel 9, stk. 1 og 4, omfatter som noget nyt også krav til onlinemarkedspladsers indberetning.

Endvidere indebærer overtrædelse af kravet om erhvervsdrivendes og professionelle brugeres – og som noget nyt almindelige borgeres – indberetning af væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier i 2019-forordningens artikel 9, stk. 5 og 6, bødestraf. Indberetning skal også som noget nyt ske inden for 24 timer efter afsløringen af den væsentlige bortkomst eller det væsentlige tyveri.

Overtrædelse af den nye bestemmelse i forordningens artikel 9, stk. 2 – hvorefter erhvervsdrivende og onlinemarkedspladser skal indføre passende, rimelige og forholdsmæssige procedurer til afsløring af mistænkelige transaktioner tilpasset det specifikke miljø, hvori de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer gøres tilgængelige – sanktioneres også med bøde.

Endelig sanktioneres overtrædelser af de nye bestemmelser i 2019-forordningens artikel 8, stk. 4 og 5, med krav til erhvervsdrivendes opbevaring af oplysninger i 18 måneder og onlinemarkedsplatformes foranstaltninger til at sikre, at dens brugere, overholder kontrolforpligtelserne i artikel 8, også med bøde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.4. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

UDKAST

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. februar 2021.

Det foreslås i *stk. 2*, at personer, der lovligt har erhvervet en peberspray inden den 1. februar 2021 med henblik på besiddelse i eget hjem til og med den 31. marts 2021 kan besidde og bære peberspray i eget hjem eller på offentligt tilgængeligt sted med henblik på bortskaffelse.

Bestemmelsen indebærer, at pebersprayeren kan besiddes i hjemmet eller i det offentlige rum i forbindelse med bortskaffelse af pebersprayeren med henblik på transport til nærmeste afleveringssted, som forevises af politiet. Bortskaffelsen skal være sikkerhedsmæssig forsvarlig, hvilket indebærer, at bortskaffelsen alene kan ske ved indlevering til det stedlige politi inden for almindelig åbningstid i perioden fra den 1. februar 2021 til den 31. marts 2021. Det stedlige politi vil anvise, hvor indlevering af peberspray nærmere kan foregå i perioden, således at der tages hensyn til lokale forhold, og at det sikres, at de indleverede peberspray bliver håndteret korrekt.

Adgangen til at besidde peberspray på offentligt tilgængeligt sted vil efter bestemmelsen være snæver og er alene møntet på de tilfælde, hvor besiddelsen på offentligt tilgængeligt sted sker i forbindelse med transport til afleveringssted med henblik på bortskaffelse. Der vil under transporten ikke kunne gøres andre ærinder, og transporten skal som altovervejende hovedregel ske direkte fra hjemmet til afleveringsstedet.

Hvis helt særlige omstændigheder umuliggør, at en person indleverer en peberspray, som personen er i besiddelse af, senest den 31. marts 2021, vil personen ikke kunne straffes for ulovlig besiddelse af peberspray i medfør af våbenlovens regler herom. Sådanne helt særlige omstændigheder kan f.eks. være alvorlig sygdom eller længerevarende ophold uden for Danmark, og hvor indleveringen ikke er mulig ved andres bistand.

Besiddes eller bæres peberspray på offentligt tilgængeligt sted uden tilladelse og ikke med henblik på bortskaffelse, vil der kunne straffes for ulovlig våbenbesiddelse i medfør af våbenlovens regler herom.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed og fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Det bemærkes i den forbindelse, at Færøerne og Grønland har egne våbenlove.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 920 af 29. august 2019, foretages følgende ændringer:</p>
	<p>1. Efter § 1, stk. 7, indsættes som stk. 8:</p> <p>»Sikkerhedsstyrelsen er national inspektionsmyndighed som nævnt i artikel 11, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013.«</p>
<p>§ 2 h.</p> <p><i>Stk. 1.</i> Personer, der er fyldt 18 år, kan uanset forbuddet i § 2 erhverve peberspray og besidde peberspray i eget hjem.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om de peberspray, der er omfattet af stk. 1.</p>	<p>2. § 2 h nyaffattes således:</p> <p>»§ 2 h. »Justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om adgangen for personer med et særligt behov for beskyttelse til at erhverve, besidde og bære peberspray.«</p>
<p>§ 4 a.</p> <p><i>2. pkt.</i> Dette gælder dog ikke jagt- og konkurrencevåben.</p>	<p>3. I § 4 a, 2. pkt., ændres »konkurrencevåben« til: »sportsvåben«.</p>
<p>§ 4 d.</p> <p><i>Stk. 1.</i> Justitsministeren kan fastsætte regler om en licensordning som nævnt i artikel 4, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og</p>	<p>4. § 4, d, stk. 1, affattes således:</p> <p>»Justitsministeren kan fastsætte regler om en licensordning som nævnt i artikel 5, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse</p>

UDKAST

<p>brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer.</p>	<p>af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013.«</p>
<p>§ 6 a. <i>Stk. 1.</i> Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser, hvorefter personer, der indrejser til landet for at deltage i jagt eller skydekongurrence, eller som udrejser herfra med sådant formål, uden tilladelse kan medføre jagt- og konkurrencevåben samt ammunition hertil.</p>	<p>5. I § 6 a, stk. 1, ændres »konkurrencevåben« til: »sportsvåben«.</p>
<p>§ 6 b. For indgivelse af ansøgning om tilladelse efter denne lov betales 840 kr., jf. dog stk. 7. For følgende tilladelser betales dog ikke: 1-9) --- 10) tilladelser til tilskudsberettigede museer i henhold til museumsloven og 11) [...] om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet. <i>Stk. 2-7.</i> ---</p>	<p>6. I § 6 b, stk. 1, nr. 10 ændres »museumsloven og« til: »museumsloven,«. 7. I § 6 b, stk. 1, nr. 11, indsættes efter »kriminalitet.«: »og«.</p>
	<p>8. I § 6 b, stk. 1, indsættes efter nr. 11 som nyt nummer: »12) tilladelser til at erhverve, besidde og bære peberspray for personer med et særligt behov for beskyttelse.«</p>
<p>§ 9. <i>Stk. 1, 1. pkt.</i> § 2, stk. 1 og 4 og § 4 gælder ikke for civile statsmyndigheder.</p>	<p>9. I § 9, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum: »Justitsministeren kan til opfyldelse af mellemstatslige aftaler bestemme, at § 1, stk. 1, nr. 5, § 2, stk. 1, § 4, nr. 4, og § 6, stk. 1, nr. 1, ikke gælder for udenlandske civile statsmyndigheder.«</p>

UDKAST

<p>§ 10. <i>Stk. 1, 1. pkt.</i> Med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år straffes den, der overtræder §§ 1-2 a, 2 c, 2 d, 3 a og 3 b, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, § 7, § 7 b, stk. 1, § 7 c, stk. 1, artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 og artikel 4, stk. 1, 6 og 7, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer.</p>	<p>10. § 10, stk. 1, 1. pkt. affattes således: »Med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år straffes den, der overtræder §§ 1-2 a, 2 c, 2 d, 3 a og 3 b, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, § 7, § 7 b, stk. 1, § 7 c, stk. 1, artikel 5, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt., og artikel 8, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013.«</p>
<p>§ 10. <i>Stk. 3.</i> Overtrædelse af artikel 5 og artikel 9, stk. 1, 3 og 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer straffes med bøde.</p>	<p>11. I § 10, stk. 3, ændres »artikel 5 og artikel 9, stk. 1, 3 og 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer« til: »artikel 7, artikel 8, stk. 3, 4 og 5, og artikel 9, stk. 1, 2, 4, 5 og 6, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013«.</p>